

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 55 // октобар 2022.

ISSN 2560-5135

■ Стручњаци огранка „ТЕ-КО Костолац“ на 17. сајму енергетике

Нови системи за бољи рударски и термо сектор

ПРОФЕСИОНАЛНОСТ

СТРУЧНОСТ И ПОСВЕЋЕНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ, ОДГОВОРАН
ОДНОС ПРЕМА РАДУ, КОЛЕГАМА И ПАРТНЕРИМА КОМПАНИЈЕ

ТАКО РАДИ **ЕПС**

Садржај

из епс групе

- 05 Одлуке о формирању Стручног и Научног савета
Чврста веза струке и науке за развој ЕПС-а

актуелно

- 08 Да се упознамо – инжењер Ненад Станојевић
Први кораци у ЕПС-у

- 10 Рекултивација деградираних површина на копу „Дрмно“
Нови засади на 20 хектара

- 11 Производња електричне енергије
Произведено више од 4,36 милиона MWh

- 12 Са 10. саветовања о енергетској ефикасности и ОИЕ
Решења за енергетску стабилност

локални мозаик

- 14 Дечија недеља у Костоцу
Забава за најмлађе

- 15 Дан ослобођења Костоца
Одата почаст ослободиоцима у Старом Костоцу

- 17 Одржан 6. „Костолачки полумаратон“
Од „маратончића“ до „легионара“

- 18 Села у околини Пожаревца
Дубравица

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

„Електропривреда Србије“ на 17. сајму енергетике

Заокрет ЕПС-а ка зеленој енергији

06

Стручњаци огранка „ТЕ-КО Костолац“ на 17. сајму енергетике
Нови системи за бољи рударски и термо сектор

09

Површински коп „Дрмно“
Модернизован Диспечерски центар

В. Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: **Мирслав Томашевић**, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: **Звездана Јовановић Поповић**, РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: **Новица Антић**, РЕДАКЦИЈА: **Саша Срећковић**, **Предраг Животић**, **Ивана Миловановић** и **Вишња Огњановић**, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: **Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац**, ТЕЛЕФОН: **012/241-904**, e-mail: **redakcija@te-ko.rs**, WEB SITE: **www.eps.rs**, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: **Иван Видуљевић**, НАСЛОВНА СТРАНА: **Саша Срећковић**, ЛОГОТИП: **Милош Павловић**.

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Заокрет ЕПС-а ка зеленој енергији

У плану је да се до 2035. године инвестира око 8,5 милијарди евра у ветроелектране, соларне паркове, хидроелектране и ефикасније термоелектране

Највећа српска енергетска компанија „Електропривреда Србије“ може да направи заокрет ка декарбонизацији и већем коришћењу обновљивих извора енергије, најавио је Владимир Шилјут, саветник за пословни систем директора ЈП ЕПС.

На штанду ЕПС-а на Међународном сајму енергетике представљајући Зелени пут ЕПС, односно „Go Green Road“, Шилјут је истакао да су тај документ припремили експерти ЕПС да би се сагледале могућности за стратешко, квалитативно померање ка зеленој енергији.

– Зелени план за период до 2035. године предвиђа реализацију нових, кључних инвестиционих пројеката, као и излазак из погона застарелих капацитета на лигнит, што ће овај заокрет учинити могућим. План је да се емисије CO₂ из капацитета ЕПС смање за 25 одсто до 2035. године уз инвестиције од око 8,5 милијарди евра у ветроелектране, соларне паркове, хидроелектране и ефикасније термоелектране. Оно што смо предвидели поклапа се са два сценарија из нацрта Интегрисаног националног енергетског и климатског плана. Зато сматрамо да је овај Зелени пут ЕПС-а могућ и реалистичан – рекао је Шилјут.

На отварању сајамске манифестације која је окупила више од 70 излагача из области енергетике и екологије из 10 земаља, Зорана Михајловић, министарка енергетике и рударства рекла је ће енергетика и заштита животне средине у Србији увек

■ Владимир Шилјут

ићи заједно и да је држава поставила законодавни оквир за такав развој.

– Енергетски сектор мора снажно да инвестира. Министарство је припремило планове за инвестиције у производњу електричне енергије, развој високонапонске и нисконапонске мреже и овај сајам је прилика да се разговара о улагањима – рекла је Михајловићева.

Пољску делегацију коју чини осам компанија предводи Малгоржата Голинска, државна секретарка у Министарству за климу и заштиту животне средине. Она је на отварању сајма рекла да Пољска подржава Србију на путу ка Европској унији и да је осми најзначајнији партнер наше земље у сектору енергетике.

– Приоритети Пољске су борба са изазовима климатских промена и очување биодиверзитета. Од када је приступила Европској унији 2004. године Пољска је изградила 1.000 уређаја за пречишћавање отпадних вода и 100 постројења за прераду отпада и спремни смо да поделимо наша искуства – рекла је Голинска.

Ирена Вујовић, министарка заштите животне средине, нагласила је да се очекује усвајање Стратегије нискоугљеничног развоја и Програма

циркуларне економије, који ће бити донесени у кратком року.

Александар Јаковљевић, директор Сектора за стратегију у ЕПС, представио је пројекат изградње реверзибилне хидроелектране „Бистрица“ и истакао да је то један од најзначајнијих пројеката у српској енергетици и да је кључан за процес енергетске транзиције и декарбонизације.

– РХЕ „Бистрица“ је пројекат који нема спорних и проблематичних питања, а важан је јер без тога нема ни веће интеграције обновљивих извора, којој сви тежимо – рекао је Јаковљевић.

На штанду ЕПС првог дана Сајма представљени су и пројекти одсуморавања у ТЕНТ А, засади брзорастућих врба у РБ „Колубари“, концепт купац-произвођач, као и пројекти који се тичу развоја и значаја софтверских решења у производњи угља и енергије и трговини енергијом.

Другог дана Сајма о актуелним пројектима говорили су представници огранака „РБ Колубара“, „ТЕ-КО Костолац“ и „Дринско-Лимске ХЕ“.

Изградња блока Б3 у Термоелектрани „Костолац Б“ улази у завршну фазу и у септембру 2023. године ЕПС ће да добије нови капацитет за производњу између 2.2 и 2.5 милијарди киловат-сати годишње, најавио је Жељко Лазовић, руководилац портфолија кључних инвестиционих пројеката у ЈП ЕПС.

– Тренутно је на градилишту блока снаге 350 мегавата више од 1.000 радника, а највише ће их бити у децембру када ће на радовима и монтирању опреме бити ангажовано између 1.200 и 1.300 радника. Синхронизација блока почеће у јуну 2023. године, а од септембра на електромережи, донеће додатних пет до седам одсто капацитета за производњу електричне енергије у ЕПС-у и допринеће стабилности електроенергетског система.

Представљени су и пројекти ревитализације РХЕ „Бајина Башта“, као и достигнућа и развој телекомуникација, софтверских решења и инфраструктуре у ЕПС-у.

Р. Е.

■ Одлуке о формирању Стручног и Научног савета

Чврста веза струке и науке за развој ЕПС-а

Сарадња струке и науке у време енергетске транзиције, а посебно у време актуелне највеће енергетске кризе, преко је потребна за цео електроенергетски сектор, а посебно за „Електропривреду Србије“. У претходном периоду урађен је низ припрема и данас је Мирослав Томашевић, в. д. директора ЈП ЕПС, донео одлуку о образовању и начину рада Стручног савета ЈП ЕПС и стручних тела тог савета, као и одлуку о формирању Научног савета ЕПС. Рад та два тела је основ за чвршће повезивање струке и науке, као и за примену иновативних решења, што је веома значајно за стратешки развој ЕПС-а.

Стручни савет је стално саветодавно тело директора ЈП ЕПС које разматра оправданост и прихватљивост студија, пројеката, инвестиционо-техничке

документације... Стални чланови стручног савета су извршни директори ЈП ЕПС, помоћници и саветници директора ЈП ЕПС. Придружени чланови Стручног савета ће бити, по потреби, и други запослени у ЕПС, али и они који нису у радном односу у ЕПС, а својим високостручним знањем, искуством, професионалним ауторитетом и признатим резултатима могу на најбољи начин да допринесу остварењу пословних циљева. Стручни савет има и уже организационе целине задужене за поједине области и то су пословни савет, правни савет, економско-финансијски савет, техничко-технолошки савет, као и савет за стратешки и тржишни развој.

Научни савет ЕПС разматраће и предлагати примену савремених научних достигнућа за интензиван и динамичан развој ЕПС како би се

остварили услови за повећање учешћа обновљивих извора у енергетском портфелу ЕПС и реализацију стратегије развоја енергетике. У овом савету биће запослени који су стекли или стичу научна звања у научним установама, као и стручњаци који не раде у ЕПС, али који својим знањем и научним резултатима у институцијама националног значаја, научним институтима и високошколским установама могу дати допринос у креирању и реализацији програма и планова за развој и остварење стратешких циљева ЕПС. Рад Научног савета организоваће се кроз уже организационе делове – интерни научни савет, екстерни научни савет и научни одбор за иновативна решења.

Р. Е.

Нови системи за бољи рударски и термо сектор

Представљени су пројекти о управљању даљинским системом предодводњавања на ПК „Дрмно“, капиталном ремонту у ТЕ „Костолац Б“ и бенефитима продаје пепела

На Међународном сајму енергетике, у оквиру штанда „Електропривреде Србије“, стручњаци из рударског и термо сектора огранка „ТЕ-КО Костолац“ представили су три важна пројекта, који доприносе стабилном функционисању костолачких производних капацитета.

Управљање даљинским системом предодводњавања представила је Ана Ристић, самостални инжењер за базу података и мониторинг.

– Циљ одводњавања је спречити прилив воде у контуре копа „Дрмно“ и обезбедити несметани рад рударске механизације приликом експлоатације лигнита. Систем одводњавања на Површинском копу „Дрмно“ дели се на дубинско одводњавање или предодводњавање и површинско одводњавање или одводњавање. Системом дренажних бунара са ПК „Дрмно“

Ана Ристић

и управљања налази се 385 бунара, а само један бунар није обухваћен тим системом. Функције надзорног рачунара су контрола свих бунара, укључење, искључење, контрола и архивирање свих вредности у систему. Локално мерно управљачки систем на бунарима треба да омогући управљање мотором пумпе по

је по линијама, а кликом на неки од њих, у средишњем прозору отвара се графички приказ са кога могу да се читавају параметри рада бунара током одређеног временског периода. Ниво подземних вода у бунару приказан је у реалном времену.

О постизању пројектованих параметара на блоку 1 у термоелектрани „Костолац Б“ након капиталног ремонта 2014. године, говорио је Срђан Ранђеловић, водећи инжењер котловске припреме у овом термо постројењу.

– На блоку Б1 налази се једноцевни, мембранско-заварени „Sulcer“ котлао, са принудном циркулацијом. Са врха котла димни гасови се воде до ротационог загрејача ваздуха ка електрофилтеру и постројењу за одсумпоровање – рекао је Ранђеловић.

Он је подсетио да су у првој фази капиталног ремонта 2014. године замењени комплетни канали аеросмеше новим конструкционим решењем, а комплетни горионици замењени су новим који имају низак ниво азотних оксида, као и уградњу ОФА отвора и млазница на котлу.

– Емисија азотних једињења смањена је за више од 50 одсто, јер је пре реконструкције износила око 550 кубних милиграма, а након завршетка од 200 до 260 кубних милиграма, зависно од квалитета угља. Главни циљеви друге фазе у капиталном ремонту која је у плану за 2024. годину, јесу смањење емисије азотних једињења испод 175 кубних милиграма, као и подизање параметара котла блока Б1 до пројектних вредности декларисане снаге 348 MW. Такође је битно инсталирање новог система за одшљакивање испод котла, који ће

енергетике

да задовољи рад постројења у најнепогоднијим условима ложења – рекао је Ранђеловић.

Он је навео да је обезбеђен поуздан и ефикасан рад постројења за одшљакивање испод котла у наредних 150.000 радних сати. Припремне активности за овај капитални ремонт у сарадњи са Машинским факултетом Београд су у току, као и израда техничког решења за проналажење најоптималнијег начина за постизање пројектних параметара котла, израда термичких и хидрауличних прорачуна котла и анализа вредности параметара угља ширег опсега.

Подсистем за пуњење камионских цистерни пепелом је део новог система за транспорт пепела и шљаке у термоелектрани „Костолац Б“, а о еколошком, енергетском и економском бенефиту продаје пепела из термоелектране „Костолац Б“ говорио је Горан Стефановић, водећи инжењер за отпрему пепела и шљаке у овом термо постројењу.

– У термоелектранама у Србији годишње се потроши од 35 до 40 милиона тона угља, при чему настане од пет до шест милиона тона електрофилтерског пепела. Пепео се годинама одлагао на депонијама у непосредној близини термоелектрана, али и у близини речних токова и насељених места. Те депоније заузимају око 1.600 хектара плодног земљишта, а када се не примене мере заштите, пепео може лако да се преноси ваздушним струјањем и на тај начин утиче на квалитет ваздуха, тла, на биљни свет и површинске воде. Употребом пепела у грађевинарству и путоградњи значајно се смањује количина пепела на депонијама што позитивно утиче на животну средину – навео је Стефановић.

Комерцијална употреба пепела у цементној и грађевинској индустрији, као и у путној привреди истовремено је и могућност уштеде у експлоатацији необновљивих ресурса. Стефановић је објаснио да ће се потписивањем уговора о продаји пепела због коришћења у цементној индустрији остварити и позитивни економски ефекти, делом због саме продаје пепела, а делом због смањења такси за одложу количину пепела. Повећани су и еколошки бенефити јер неће бити одлагања пепела на саму депонију и утицаја на животну средину.

Продајом пепела биће повећана и енергетска ефикасност самог система за транспорт пепела и шљаке јер ће се мања количина пепела транспортовати на депонију пепела Ћириковац. Тиме ће се смањити потрошња електричне енергије.

П. Ж.

Користи од пепела

Проглашење пепела за грађевински материјал је од великог значаја за огранак „ТЕ-КО Костолац“ и за ЕПС, ако се зна колика је такса за одложени пепео. Потписивањем уговора и продајом пепела остварени су изузетни економски резултати, али је смањен утицај на животну средину уз повећање енергетске ефикасности – рекао је Горан Стефановић, водећи инжењер за отпрему пепела и шљаке у ТЕ „Костолац Б“.

Горан Стефановић

Срђан Ранђеловић

годишње се испумпа око 38 милиона кубних метара подземне воде – рекла је Ана Ристић.

Као најважније разлоге за увођење даљинског надзора и управљања, она је навела комплексност и сложеност процеса предодводњавања, потребу за сталним праћењем рада система предодводњавања, као и велику разубуђеност система.

– Под SCADA системом даљинског надзора

задатом протоку и нивоу, заштиту од кратког споја, преоптерећења и нестанка фазе. Овај систем омогућава и суви рад пумпе, мерење и приказ протока и нивоа, као и комуникацију са надзорним центром – рекла је Ристић.

Она је истакла значај испумпане воде на дубинском и површинском одводњавању за дневну производњу угља и јаловине. Приказ бунара на SCADA систему груписан

Први кораци у ЕПС-у

Млади кадрови представљају основ за будућност, а прва знања стичу након факултета управо у ЕПС-у, учећи од искуснијих колега

■ Ненад Станојловић

Прва сазнања у струци, након стицања инжењерске дипломе, Ненад Станојловић добија у костолачком огранку „Електропривреде Србије“. Прецизније, у термоелектрани „Костолац Б“ добија своје радне задатке и потанко се упознаје са функционисањем овог сложеног система. ЕПС представља одлично радно окружење које омогућава да се млади инжењери усавршавају, термокапацитети нуде пуно изазова, а њихова комплексност захтева вишегодишње упознавање.

– Овде радим скоро годину дана, 1. новембра навршава се тачно годину дана од када сам постао члан колектива у огранку „Термоелектране и копови Костолац“. Упознајем се са свим производним целинама и настојим да добијем заокружену целину о раду ТЕ „Костолац Б“ – каже Станојловић.

Посебно истиче да су старије колеге добро прихватиле младе и новопристигле кадрове.

– Одлично сарађујем са колегама. Област термоенергије је веома захтевна, посао је одговоран и захтева потпуну посвећеност – истиче он.

Након завршене средње Политехничке

школе у Крагујевцу, Ненад није мењао област за факултетско образовање. Уследило је студирање на крагујевачком Факултету инжењерских наука и на смеру Производно машинство стекао је звање мастер инжењера. У наредном периоду предстоји му подробије упознавање свих сегмената производног процеса у ТЕ „Костолац Б“.

– Кад су упитању техничко-технолошке области, нама инжењерима, а и техничарима свакако су најзанимљивија и најизазовнија два основна сектора у оквиру ТЕ „Костолац Б“, сектор производње и сектор одржавања, што је директно повезано са нашим образовањем – појашњава Станојловић.

Осим техничког знања и учења о систему, Ненад има енергије и да се у слободно време бави и музиком, док се у ранијем периоду опробао и на позоришној сцени.

– Из хобија се бавим музиком. Свирам бубњеве и перкусионе инструменте. Такође је један од хобија била је и глума, којом сам се бавио у току средњошколског и факултетског образовања. По завршетку школовања, завршила се и глума. За сада се само бавим музиком у слободно време – рекао је Станојловић.

И. М.

Модернизован Диспечерски центар

Реализацијом пројекта модернизације Диспечерског центра за Пети БТО систем успостављена је боља и савременија контрола рада електро и машинске опреме, као и рударско-технолошке функције

Завршени су радови на модернизацији опреме за надзор и даљинско управљање Петим БТО системом, којим се управља из проширеног Диспечерског центра Површинског копа „Дрмно“ у коме се налази и контролни центар Шестог БТО система. Како је рекао Зоран Миладиновић, помоћник директора Дирекције за производњу угља за електротехнику, реализован је велики подухват, којим је практично унапређена аутоматизација даљинског управљања и надзора, преглед статусних сигнала, као и експедитивно отклањање кварова на овом производном систему за откопавање јаловине.

– Изградњом Диспечерског центра Шестог БТО система, који је развојног типа, направљена је прекретница у функционалном смислу. Проширене су опције и могућности система на технолошком нивоу управљања производњом на рударским машинама. Реализацијом овог пројекта, успоставили смо бољу и савременију контролу рада електро и машинске опреме, као и рударско-технолошких функција – рекао је Миладиновић.

Вођени постигнутим резултатима и успехом, изградњом контролног центра за Шести БТО систем, Сектор електроодржавања покренуо је иницијативу за проширење Диспечерског центра, којим је обухваћен и рад Петог БТО система.

Миладиновић је објаснио да је било неопходно значајно ангажовање радника различитих струка из домена електротехнике, да би се имплементирао један овакав подухват.

– На првом месту реч је о стручњацима из области енергетике, управљања и телекомуникација. Нова савремена опрема је компатибилна са већ уграђеном у нови Диспечерски центар и постојећом опремом на Петом БТО систему. Сада се коначно може рећи да је имплементација пројекта модернизације даљинског управљања Петим БТО системом и његово укључење у нови Диспечерски центар пун погодак – нагласио је Миладиновић.

Реализацијом комплексних послова дошло се до потпуно нове форме, функционалности и самог изгледа Диспечерског центра Петог БТО система.

– Ово није крај развоја, већ један корак у низу до његове коначне форме. На овај начин коп „Дрмно“ постаје лидер у имплементацији савремених техничко-технолошких решења у овој области. Даљи циљ развоја усмерен је према централном Диспечерском центру ПК „Дрмно“ који би приказао комплетну функционалну, статусну и производну слику на копу. Осим тога, све ово одразиће се и на укупну енергетску ефикасност јер ће се са једног места пратити између осталог и потрошња енергије у односу на производњу угља и откривке – објаснио је Миладиновић.

Александар Радосављевић, који годину и по дана ради као оператер Петог БТО система, каже да се из Диспечерског центра производни процес сада приказује као на длану.

– У контролном центру Петог БТО система постоји велики број екрана преко којих се прате све активности на производном систему. Посао је веома одговоран, а на првом месту је безбедност радника. Пратим комплетна дешавања у току производног процеса и у сталној сам комуникацији с људима на терену. Из Диспечерског центра се координирају све активности на терену. Имам бољи увид у све проблеме који се појаве у току рада и могућност

■ Зоран Миладиновић

да се брзо реагује у договору са запосленима машинске, електро или рударске службе. На свакој погодносној станици имамо по три камере што нам даје потпун преглед ситуације на терену. У центар је уграђена најсавременија технологија која нам омогућава много тога и у значајној мери олакшава рад и управљање производним системом – каже Радосављевић.

С. Срећковић

Модернизација Петог БТО система

До сада су завршене бројне активности пројекта модернизације Петог БТО система. Уграђена је опрема видео-надзора на објектима система, чиме ће покривеност камерама бити знатно боља, уведена је телефонска комуникација диспечера са свим руковојцима на систему, поред већ постојеће радио-комуникације, а уграђена је и потребне електроопреме на сваком објекту система за потребе видео и аудио преноса података. Такође су уграђени електроопрема управљачког система на сваком објекту, као и опрема у диспечерском центру (монитори, свичеви, рачунари), за реализацију комуникације на бази оптике и за бежични пренос свих врста података са багера и одлагача до првих погонских станица. Извршена је потпуна реорганизација садашње форме диспечерског центра, као и измене у апликативним софтверима у правцу савременијих решења и прилагодљивости према примењеној савременој комуникационој опреми.

Даљи циљ развоја усмерен је према централном Диспечерском центру ПК „Дрмно“ који би приказао комплетну функционалну, статусну и производну слику на копу.

■ Александар Радосављевић

Нови засади на 20 хектара

На површини од 15 хектара на унутрашњем одлагалишту Површинског копа „Дрмно“ почетком октобра засејана је луцерка. Сетви је претходила припрема земљишта, тањирање, сетвоспремање, дрљање и додавање адекватних ђубрива. Пошумљавање овог дела унутрашњег одлагалишта планирано је да се обави током новембра, када је предвиђено да се на косинама Треће јаловинске етаже посади 5.500 садница багрема на површини од пет хектара.

Тиме ће бити испуњен план биолошке рекултивације деградираниг земљишта, којим је предвиђено да се у овој години рекултивише 20 хектара унутрашњег одлагалишта.

– По основу управљања Газдинском шумском јединицом „Копови Костолац“ планирана је сеча и обнова садње дрвећа у одељењу „ба“ на површини од 0,37 хектара – рекао је Велимир Дамњановић, самостални инжењер за биолошку рекултивацију.

Дамњановић каже да је у циљу попуне већ

постојећих шумских површина на пет хектара планирана и садња нових садница.

Планом радова по основу одржавања Газдинске јединице „Копови Костолац“ предвиђени су проредна сеча стабала и други

послови који се односе на одржавање старих шумских засада на површини од 54 хектара. Сви утврђени послови треба да се заврше до краја године

С. Срећковић

■ Акција добровољног давања крви на копу „Дрмно“

Добар одзив запослених

У акцији добровољног давања крви, коју је почетком октобра организовао синдикат „Копови Костолац“, на Површинском копу „Дрмно“ у сарадњи са Институтом за трансфузију крви Србије, прикупљена је 51 јединица драгоцене течности. Акцији се одазвало 63 радника, али дванаесторо није могло да да крв из здравствених разлога.

– Ово је трећа редовна овогодишња акција добровољног давања крви која је организована у сарадњи са Институтом за трансфузију крви Србије. Акција је успешно организована и одзив запослених је био добар. С обзиром на чињеницу да су потребе за крвљу и њеним производима повећане, акција је од великог значаја за грађане који чекају на операције – рекао је Перица Ђуровић, потпредседник Синдиката „Копови Костолац“. – До краја године планирамо да организујемо још једну редовну акцију добровољног давања крви.

С. Срећковић

■ Производња електричне енергије

Произведено више од 4,36 милиона MWh

Заједнички учинак термоелектрана „Костолац А“ и „Костолац Б“ до краја септембра износио је 4.365.603 MWh електричне енергије, колико је предато електроенергетском систему Србије, а очекује се да годишња производња буде 6,32 милиона MWh.

Укупна производња коју су реализовали блокови ТЕ „Костолац А“ у периоду од почетка године до краја септембра, износи 1.234.756 MWh. Укупна годишња производња блокова А1 и А2 у овој години би требала да досегне 1,8 милиона MWh електричне енергије.

У термоелектрани „Костолац Б“ произведено је 3.130.847 MWh електричне енергије, колико износи заједничка производња блокова Б1 и Б2. Планом је предвиђено да се до краја године у овој термоелектрани произведе укупно 4,52 милиона MWh

И. М.

■ Производња на Површинском копу „Дрмно“

Угаљ изнад плана

Рудари Површинског копа „Дрмно“ у септембру су ископали 831.743 тоне угља, кажу у Служби за праћење и анализу производње Огранка „ТЕ-КО Костолац“. За потребе рада термокапацитета у Свилајнцу и Обреновцу превезено је 121.453 тоне угља, а од почетка године укупно 815.192 тоне. Према подацима Службе за праћење и анализу производње, рудари су за девет месеци ископали укупно 7.119.144 тоне угља, што је за један одсто више од плана.

Рударским системима за откривање угља у септембру је откопано 3.166.285 кубика чврсте масе. У овој години укупно је откопано 30.150.242 кубика јаловине.

С. Срећковић

Решења за енергетску стабилност

Представљени стручни радови
о будућим правцима развоја,
могућностима улагања и
коришћењу обновљивих извора
енергије

Будућност припада унапређењу енергетске ефикасности и коришћењу обновљивих извора – закључак је 10. саветовања „Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије“, које су организовали Савез друштава инжењера и техничара Пожаревац и Инжењерска комора Србије – Регионални центар Пожаревац. Овај традиционални стручни скуп одржан је 28. септембра у пожаревачком Центру за културу, под покровитељством града Пожареваца.

Циљ саветовања био је да информише стручну и ширу јавност о тренутном стању на пољу енергетске ефикасности, о будућим правцима развоја, могућностима улагања и коришћења обновљивих извора енергије на подручју Браничевског округа, али и шире.

– Прво саветовање на тему обновљивих извора енергије организовано је још 2013. године – подсетила је Тијана Перић, руководилац Сектора за ИМС у костолачког огранку ЕПС-а, која од краја септембра обавља функцију председника СДИТ Пожаревац. – Ово је у континуитету 10. саветовање, а вредно је истаћи да је Савез још 2007. године започео активности и организовао стручне скупове у области обновљивих извора енергије

■ Тијана Перић и Милутин Станковић

као алтернативе. Сада то више није алтернатива већ постаје основни извор производње енергије. Данас се сусрећемо са том проблематиком на глобалном нивоу. Организациони одбор је од пристиглих стручних радова одабрао осам, који су интересантни за струку, али и за ширу јавност. Део радова обрађује актуелан проблем у свету, а то је недостатак енергената. Представљени су и радови који се односе на обновљиве изворе енергије и конкретну праксу и искуства у примени мини соларних електрана у домаћинству, као и о начину складиштења енергије. Сви одабрани радови су штампани у зборнику и постављени су на интернет сајт СДИТ-а Пожаревац, и сви заинтересовани грађани и стручњаци могу да их погледају – навела је Перић.

Милутин Станковић, председник организационог одбора Саветовања, истакао је да је ово 20. скуп у организацији пожаревачког СДИТ-а који се бави енергетском ефикасношћу и обновљивим изворима.

– Савез друштава инжењера и техничара Пожаревац је још 1983. године организовао прво саветовање о могућности коришћења соларне енергије. Од 2007. у континуитету одржавамо овакве стручне скупове са темама које су занимљиве и за ширу јавност. Организовали смо и седам сајмова. Са 10. Саветовања издвојио бих рад који говори о компензацији у ЛЕД расвети, аутора др Жељка Деспотовића из Института „Михајло Пупин“. ЛЕД расвета је препознатљива и сви је сада у домаћинствима имамо. Међутим,

Деспотовић говори о уличној расвети и осветљењу аутопутева, где треба да се компензује реактивна компонента да би се још више уштедело – објаснио је Станковић.

У „колачу“ обновљивих извора енергије чак 64 одсто припада биомаси, по којој је Браничевски крај познат због богатих поља кукуруза и пшенице. Машински инжењер Миле Шилџак у свом стручном раду говорио је о пелету, који се користи за огрев у многим домаћинствима, али и о томе да дрво може далеко корисније да се употреби. Многи су брзо прешли на пелет, али овај рад показује да то не мора да буде најбоље решење.

– У раду Мирјане Павић, дипломираног инжењера машинства, представљена је и процедура за изградњу мале соларне електране, шта је све потребно урадити и како се рачуна исплативост те мале соларне електране. Наведен је пример соларне електране од 10,5 kW, што би за једно домаћинство било сасвим солидна снага – навео је Станковић.

Саветовање је отворио градоначелник Пожареваца, Саша Павловић, који је истакао да су енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије важна тема за

град Пожаревац и све грађане већ читаву деценију, неvezано за актуелну енергетску кризу која прети читавом свету.

– Наши напори да направимо помаке на том пољу крећу се од унапређења топлотне изолације у градским и школским установама, до актуелног јавног конкурса за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа, станова и стамбених зграда. Немам ни најмању дилему да ће закључци са овог саветовања помоћи и допринети помаку на овом пољу, јер пут енергетске ефикасности, у данима, месецима и годинама пред нама, јесте једини који гарантује стабилност система – рекао је Павловић.

П. Животић

■ Саша Павловић

ЕПС и ОИЕ

Костолачки огранак ЕПС-а је и један од иницијатора пројекта коришћења обновљивих извора енергије, јер се већ гради ветропарк снаге 66 MW и развија се пројекат соларне електране од око 10 MW. Наш регион, поред термоелектрана као већ конвенционалних извора, иде и на ширење алтернативних извора енергије. У плановима је да се на старом пепелишту, које се затвара у Костоцу, направи соларна електрана од 96 MW – рекао је Милутин Станковић, председник организационог одбора Саветовања.

■ У огранку ТЕ-КО Костолац

Припрема за екстерну проверу

Итерна провера система менаџмента квалитетом (QMS) у костолачком огранку ЕПС-а урађена је од 19. до 21. септембра. Подручје провере били су производња електричне енергије, топлотне енергије и угља, у границама које су одређене физичким локацијама, организационим јединицама и процесима.

Циљ провере је да се руководству пружи информација о томе да ли је QMS усаглашен са сопственим захтевима Огранка за QMS, захтевима стандарда ISO 9001:2015 и да ли је ефективно примењен и одржан. Донети су закључци, одлуке и мере, усмерени на стално побољшавање QMS, задовољство корисника, перформанси процеса и усаглашеност производа и услуга.

На седници Одбора за ИМС и у складу са процедуром IMSP, руководство ће преиспитати извештај, а затим донети адекватне закључке, одлуке и мере. Након тога, Огранак „ТЕ-КО Костолац“ биће спреман за екстерну надзорну проверу QMS, која се очекује почетком новембра.

П. Ж.

Забава за најмлађе

Дечија недеља у Костољцу почела је маскенбалом, посетом представницима Градске општине, обиласком управне зграде и шетњом градским парком.

Предшколце костољачког вртића „Мајски цвет“, Предшколске установе „Љубица Вребалов“ Пожаревац, заједно са васпитачицама и директорком Предшколске установе Тањом Лончар, дочекали су председник Градске општине Костолац Серџо Крстаноски и председница Скупштине Градске општине Милена Церовшек, са сарадницима.

– Дечија недеља организује се тридесет и трећи пут за редом у првој недељи октобра. Тих дана подсећамо на дечија права и обавезе. За све нас, то је једна од најлепших недеља у години. Град Пожаревац и Градска општина Костолац последњих неколико година константно раде на стварању бољих, квалитетнијих и лепших услова за живот свих, а посебно најмлађих суграђана. Град Пожаревац фокусира се на предшколске установе, како у Пожаревцу, тако и у Костољцу, а Градска општина помаже и ради на уређењу дечијих игралишта, мобилијара, спортских терена за наше најмлађе – рекао је Крстаноски.

Предшколска установа „Љубица Вребалов“ Пожаревац, активно учествује у бројним активностима.

– Сваки дан испуњен је дешавањима. У Градској општини окупили смо се са малишанима костољачког вртића „Мајски цвет“ и из Старог Костољца. Овде су деца из целодневног боравка и припремно-предшколског програма. Сви су под маскама, које морамо да похвалимо. Деца и њихови родитељи очигледно су уложили велики труд и

креативност. Прошетали смо кроз парк, прошли кроз Градску општину и добили поклоне. Тиме су најмлађи скренули пажњу на себе и, пре свега, на то да имају права на живот, породицу, здраво одрастање и развој према узрасним потребама – рекла је Тања Лончар.

В. Огњановић

■ Сређивање градске инфраструктуре

Фекална канализација у завршници

Завршава се изградња фекално-канализационе мреже на више локација у Костољцу, и остатак планираних радова приводи крају.

– Радови су завршени у Партизанској улици. Вредност је 982.512 динара, а посао је реализовало Јавно-комунално предузеће „Белосавац“ из Жагубице. Финализована је и градња фекално-канализационе мреже у Козарачкој улици, у вредности од 1.881.224 динара, коју је такође извело ЈКП „Белосавац“. У насељу Канал завршена је градња мреже у Базенској улици, у вредности од 1.693.431 динара, коју изводи фирма „Миланић“ из Сопота. Део текућих радова приводи се крају, тако да ће насеље Канал бити покривено фекално-канализационом мрежом. Извођач и тих послова је „Миланић“ – рекао је Серџо Крстаноски, председник Градске општине Костолац.

В. Огњановић

■ Дан ослобођења Костољца

Одата почаст ослободиоцима у Старом Костољцу

Представници Војске Србије, локалне самоуправе и привредних субјеката, положили су венце и одали почаст борцима

Дан ослобођења у Другом светском рату, 13. октобар свечано је обележен у Старом Костољцу. Окупљени пред Спомен обележјем палим борцима, представници Војске Србије, локалне самоуправе и привредних субјеката, положили су венце и одали почаст ослободиоцима.

Венце су на Спомен обележје положили представници Министарства одбране, Војске РС, Гарнизона Пожаревац, потом, представници Града Пожареваца, заменик градоначелника Славиша Алексић и члан Већа Иван Пантић, као и први људи Градске општине Костолац, председник ГО Серџо Крстаноски и председница Скупштине ГО Милена Церовшек. Ту су били и представници Месне заједнице Село Костолац, председник Милиша Аћимовић и одборник у Скупштини ГО Небојша Станојловић. Почаст су одали и представници Огранка „ТЕ-КО Костолац“, Центра за културу „Костолац“ и полиције.

Председник Градске општине Костолац Серџо Крстаноски указао је на значај жртве коју су

ослободиоци поднели као залог будућности.

– Пре више од седам деценија, 13. октобра, Костолац и околна насеља ослобођени су у Другом светском рату, за шта слава припада палим борцима, чији су животи залог наше слободе, живота нас и наших породица. На нама је да негујемо патриотизам и Дан ослобођења нашег града. Овај датум не смемо да заборавимо јер представља део наше слободарске и антифашистичке традиције. Зато данас на достојанствен начин одајемо почаст палим борцима и жртвама у Другом светском рату – поручио је Крстаноски.

Председница Скупштине Градске општине Костолац Милена Церовшек је том приликом истакла

да нас 13. октобар изнова подсећа на погинуле родољубе који су нам у аманет оставили слободу, да је чувамо и бранимо.

– Данас прослављамо годишњицу ослобођења нашег града од идеологије утемељене на мржњи и злочину. Одајемо дужно поштовање свим ослободиоцима Костољца у Другом светском рату. Њихово јунаштво не сме никада бити заборављено. Будућност припада онима који се сећају прошлости, онима који се не одричу своје слободарске традиције. Костолац је град који има своју историју, али има и своју будућност. Зато данас, када говоримо, мислимо и радујемо се слободном Костољцу, морамо да се сетимо и оних без којих те слободе

не би ни било. А, цена те слободе свакако није била мала. Много је живота положено за њу. Сећајући се на све њих, наша је обавеза да негујемо мир и да своју државу и друштво развијамо и унапређујемо. Јачањем привреде, школства, здравства, војске идемо напред, храбро, баш као што су чинили и наши славни преци. На нама је да чувамо успомену на наше славне борце и да будемо достојни њихове успомене и величине. Зато се данас поново захваљујемо свим ослободиоцима Костољца у Другом светском рату, на прилици да данас слободно живимо и стварамо – рекла је Церовшек.

В. Огњановић

Одата почаст македонским војницима

У склопу обележавања догађаја значајних за Македонце и македонску историју, амбасадорка Северне Македоније Михаела Веселинов 2. октобра положила је венац на спомен обележје погинулима у Првом светском рату у Старом Костолцу и одала пошту страдалим македонским војницима Другог Вардарског батаљона из састава Браничевског одреда. Венце су положили и Серџо Крстаноски, председник Градске општине Костолац, помоћница Маја Здравковић и члан костолачког Већа Срђан Радовановић.

Настрадалим македонским војницима пошту су одали и представници македонског удружења „Кочо Рацин“ из Београда и Македонске заједнице Републике Србије полагањем венаца у Старом Костолцу и у селу Петка. Председник Македонске заједнице у Србији, Гојко Илијевски, подсетио је на страдање македонских војника који су своје животе дали за ослобођење Србије.

И. М.

■ Ликовна радионица за децу

Прве лекције о сликању

У оквиру „Дечије недеље“ у просторијама Центра за културу Костолац, 6. октобра одржана је Ликовна радионица за децу, на којој је учествовало око двадесеторо деце.

Радионицу су водили Снежана Милошевић, председница удружења „Спектар“ и ликовни уметници из тог удружења: Владета Делетић, Горан Стевић и Марија Станковић. Радионица је имала за циљ да осим учења о сликању деца развију и осећај солидарности и другарства. С обзиром на велику заинтересованост деце и њихових

родитеља, план је да се ликовне радионице одржавају и у наредном периоду. Циљ је се код деце негује таленат, а пре свега да се деца подстакну да своју машту и креативност преточе у неко уметничко дело. Одржавањем радионица деца ће створити позитиван однос према уметности, као и развој осећања за лепо и племенито.

Радионицу је организовао Центар за културу Костолац у сарадњи са Удружењем ликовних стваралаца „Спектар“.

В. Огњановић

■ Одржан 6. „Костолачки полумаратон“

Од „маратончића“ до „легионара“

Овогодишњи „Костолачки полумаратон“, шести по реду, одржан је 10. септембра и обухватао је четири трке: „Трку маратончића“, „Трку задовољства“, „Трку Виминацијум“ и „Трку легионара“. Тркачи су сматрали да је овогодишњи полумаратон оправдао епитет једног од најбоље организованих у Србији.

У главној „Трци легионара“ на стази дугој 21 километар, најбржи је био Денис Фируловић (1:12:50), други на циљ стигао је Милош Дајевић (1:16:53), док се на трећем месту нашао Милош Христић (1:26:17). У женској конкуренцији прво место освојила је Сања Јовановић, на другом месту нашла се Сузана Шустер Радојевић, а треће место припало је Кристини Нововић.

Победници „Трке Виминацијум“ на 10 километара су Новица Стојановић (36:36) и Слађана Дечермић (50:19). Другопласирани у мушкој конкуренцији био је Драган Младеновић (39:04), а трећепласирани Немања Дамљановић (39:34), док је међу женама на циљ друга утрчала Теодора Јовановић (56:36), а пратила је Мирјана Стевуљевић (58:15).

У „Трци маратончића“ на 100 метара најбржи од дечака био је Давид Лончар, друго место освојио је Тадија Лазаревић, а треће Лука Лазаров. Најбржа девојчица на 100 метара била је Тара Рајковић, друго Милица Милановић, а треће место припало је Сари Лончар.

Први на циљ у „Трци задовољства“ на пет километара дошао је Владимир Милосављевић из Пожаревца (40:17). У женској конкуренцији најбржа је била Милена Милановић из Пожаревца (24:30).

Организатори овог спортског догађаја, били су Центар за културу „Костолац“, Маратон тим Пожаревац и Спортски центар Пожаревац, а покровитељи су били Град Пожаревац и Градска општина Костолац.

П. Ж.

■ Спортске вести

Неуспешан старт рукометаша

Рукометаша „Рудара“ у нову сезону ушли су са ослабљеним тимом и на старту су забележили три неуспеха.

Костолачани су у 1. колу поражени на домаћем паркету од шабачке „Металопастике“ – 30:38 (16:17). Следећи ривал, такође у Костолцу, био је „Шамот 65“ из Аранђеловца. Гости су били успешнији и славили са 24:26 (7:14). „Зелено-црни“ су у 3. колу гостовали у Београду и забележили још један пораз. „Партизан“ је био бољи и славио резултатом 37:26 (14:17). После три одиграна кола костолачки рукометаша налазе се на 13. месту у конкуренцији 14 клубова у АРКУС лиги.

Припреме за затворени базен

Завршено је идејно решење за затворени базен у Костолцу чија је изградња планирана на простору иза Спортске хале. Након тога уследило је испитивање тла, односно узимање узорка ради провере тврдоће. У наредном периоду очекује се израда идејног пројекта, затим пројекта за извођење радова, као и пројекта за грађевинску дозволу после чега следи урбанистички пројекат. Идејно решење урадила је фирма „Крип инжењеринг“, а проверу тла „Гео пројект инжењеринг“.

Европска недеља спорта и у Костолцу

У Пожаревцу је од 23. до 30. септембра, као једном од 10 градова у Србији, одржана Европска недеља спорта, у организацији Олимпијског комитета Србије, а под покровитељством Европске комисије.

Циљ ове спортске манифестације под називом „Спортски изазов“ је развој спорта и физичке активности. Програми у Костолцу одржани су 26. септембра. Најпре је у ОШ „Јован Цвијић“ одржана радионица „Правила здравог живота“, а након тога је у оквиру Спортске хале одржан јавни час гимнастике.

Нова расвета на помоћном терену

На помоћном терену костолачког „Рудара“ постављена је нова расвета. Вечерњи тренинзи сада су стварност и још један корак у унапређивању спортске инфраструктуре појединачно на читавој територији града Пожаревца и градске општине Костолац.

Серија победа фудбалера

Фудбалери „Рудара 2001“ наставили су првенство у Браничевској окружној лиги серијом одличних резултата. Костолачани су најпре у 4. колу на домаћем стадиону савладали у суседском дербију „Железничар“ из Пожаревца са 3:2, а затим су у 5. колу у Великом Селу били бољи од домаће „Слоге 1945“ – 2:0.

Након тога, „зелено-црни“ су у 6. колу на свом стадиону „Бора Бека“ савладали „Напредак“ из Цимићева са 3:1, а у 7. колу били су успешнији од „БСК 1931“ у Брежанима – 5:2. Победу су костолачки фудбалери остварили и у 8. колу. Пред својим навијачима су били јачи од „Вихора“ из Маљуревца и убедљиво славили са 4:0.

После осам одиграних кола, „зелено-црни“ се са 19 освојених бодова и са гол-разликом 21:9 у конкуренцији 16 екипа, налазе на трећем месту на табели.

Припремио: П. Животић

Дубравица

На темељима старог римског града Маргума настало је село Дубравица. Помиње се први пут у Раваничкој повељи 1381. године, а касније и у Браничевском тефтеру. Окружено је Дунавом и Моравом, и селима Петком, Брежаном, Вучидолом и Батовцем.

Село је добило име по великој храстовој шуми која је покривала већину атара. Дубравица је одувек била погранично место и била позната по скели преко Дунава. Први пароброди били су „Делиград“ и „Србија“, док се бродом „Делиград“ и сам књаз Михајло довезао до Дубравце. Кнез Милош имао је у самом селу своје имање.

Од познатих личности које су живееле у Дубравци, издваја се Живко Шљивић, родом из Брежана, буљубаша у војсци војводе Миленка Стојковића. Због заслуга за отаџбину, Обреновићи су Шљивића ослободили свих дажбина. Живко се 1817. године вратио у Србију и живео у Дубравци до смрти, где је и сахрањен.

Прва локомотива појурила је 1910. године пругом уског колосека на радост свих. Ред вожње из Дубравце за Пожаревац је поштован, тако да су се термини поклапали са доласком бродова на пристаниште, у коме су стизали

путници из Београда, Смедерева, Великог Градишта, Голупца и других места.

Један од најважнијих датума за село био је 6. јун 1922. године када је будућа краљица Марија Карађорђевић први пут крочила на тло Србије.

Данас је ту изграђено Пристаниште краљице Марије.

Одувек је било времена за песму и игру. Дубравица је имала и тамбураше и глумце и играче, али и свој Дом културе још пре Другог светског рата. Једно је од првих села које је после ослобођења изградило нови Дом културе, ту у центру села. Фолклорци су уписани „златним словима“ 1951. године, када су освојили прво место на такмичењу аматерских секција Србије у Шапцу, а потом исте године у Сплиту на нивоу Југославије друго место! При Дому културе била је библиотека, у склопу Пожаревачке библиотеке, а књижничар Првослав Миладиновић је 1977. године освојио прво место у Србији на такмичењу сеоских књижничара.

Стоје једна преко пута друге црква и школа. Још далеке 1844. године започиње школство у Дубравци. Данашња црква је изграђена 1894. године, а освештао ју је 1911. године тадашњи митрополит, а касније патријарх српски Димитрије.

– Велике бразде на челу мојих прадедова, ставиле су жене стари разбој по ливадама и изаткале Дунав, Мораву и врбаке. Испекли су 101 Смедерево град. Окопали небеске њиве, хранили ми очеве и мајке машћу и погачом, надојили их радошћу. У огледалу времена, ратовало се и војевало за слободу, рађали се јунаци у оба рата. Опанак тако мали, а тако велики, тако изгажен и тако поносан – певали су Дубравичани.

Полако се пале мотори на чамцима, пуне мреже риба, кува се чорба, сјатило се село до пристаништа, мирише смуђ на тањирачи. Потонуло сунце у котлићима, румени образи, а руковети жеља и песама вас поздрављају из Дубравце.

Војкан Ивковић

■ // Фото: ОШ „Јован Цвијић– Европска недеља спорта обележена и у Костоцу

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
[Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
Новица Антић. - 2017. бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017. - (Инђија : Комзетц). - 30 стр.
Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-5374
ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
COBISS.SR-ID 250295820

